

Verdensløpet

*

Referanse: Hofton T. H. 2013. Naturverdier for lokalitet Verdensløpet, registrert i forbindelse med prosjekt Frivilligvern 2012. NaRIN faktaark. BioFokus, NINA, Miljøfaglig utredning.

(Weblink: <http://borchbio.no/narin/?nid=3872>)

Referansedata

Fylke: Hedmark
Kommune: Våler
Kartblad:
H.o.h.: moh
Areal: daa

Prosjektilhørighet: Frivilligvern 2012
Inventør: THH
Dato feltreg.: 29-08-2012
Vegetasjonsone: mellomboreal 100%
Vegetasjonseksjon: O1-Svakt oseanisk

Sammendrag

Verdensløpet-Klinton er et åpent og nesten flatt høydeplatå i høydelaget 480-560 moh, beliggende på Finnskogen 9-10 km øst for Braskereidfoss. Avgrenset område utgjør et ca 2600 daa stort område langsmed høydedraget, og tar opp i seg skog-myr-mosaikkene på Verdensløpet og et litt mer kupert terreng med Rundberget-Hestberget-Klinton i sørvest.

Området er helt dominert av fattige barskogssamfunn i mosaikk med mye fattigmyr. Vanligste skogsamfunn er røslung-blokkebærskog (både barblandingsskog og granskog), i tillegg er det på tørrere rygger en del bærlyng-barblandingskog, i myrkanter furumyrskog, jevnere hellinger har blåbærgranskog (mest i sørvest), grunne søkk fattig gransumpskog. Rikere skogsamfunn er begrenset til små areal småbregne- og storbregneskog, mest ved Klinton-Rundberget.

Hele området har eldre skog som ikke er påvirket i nyere tid, men tidligere gjennomhogster og plukkhogster har vært sterk, og gammel naturskog mangler. Det meste er eldre til halvgammel "svak naturskog", med god sjiktning og aldersspredning, men med svært få biologisk gamle trær og på storparten av arealet lite til svært lite død ved. Deler av området har mer ordinær "sjikta eldre kulturskog". Mindre partier har et bedre utviklet naturskogspreg, med litt mer halvgamle trær og noe mer dødved, enkelte steder større mengder læger (men nesten bare ferske-middels nedbrutte læger). Granskogene er en del steder tydelig humide.

Artsmangfoldet er gjennomgående fattig og typisk for høyereliggende fattig barskog på Finnskogen, men med sparsomme forekomster av et lite antall naturskogsarter som er uvanlige på Finnskogen (men ganske vanlige nasjonalt), der et lavflora-element knyttet til humid, fattig, høyereliggende granskog er mest interessant. Av disse er skrukkelav og huldrestry klart mest interessant, begge meget sjeldne i Hedmark. Hittil er 6 rødlistearter påvist (2 vedsopp, 4 lav) (1 EN, 5 NT).

Verdensløpet har viktige lokale verdier i kraft av å være et av de største gjenværende sammenhengende gammelskogsområdene på Finnskogen, og med kvaliteter knyttet til humid eldre granskog, ugrøftet fattig gransumpskog og myr-skog-mosaikker. Derimot er her nesten kun fattige skogtyper, spesielle/sjeldne kvaliteter er dårlig utviklet, og området oppfyller ikke viktige mangler ved skogvernet. Etter vernemetodikken vurderes området som lokalt viktig (verdi *), men det er grunn til å understreke at området har relativt viktige naturverdier i Finnskogen-sammenheng.

Feltarbeid

Området ble undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 29. august 2012. Værforholdene var gode. Tilgang skjedde fra nord (Ullerudkoia). Det ble gått en runde rundt hele platået, og området vurderes som geografisk godt dekket. Slakt terreng med homogene naturforhold gjør at området var ganske enkelt å få oversikt over, og alle aktuelle undersøkelsesparametre anses som godt dekket, også arts mangfoldet (selv om det åpenbart er en del mer å finne, men potensialet for sjeldne/spesielle/kravfulle arter er lite, og det er ikke potensial for interessant mangfold av sesongavhengige artsgrupper som jordboende sopp).

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Lokaliteten inngår i arbeidet med frivillig vern i regi av Direktoratet for Naturforvaltning, Fylkesmannen i Hedmark og grunneier. Det på forhånd avgrensede undersøkelsesområdet/tilbudsområdet er identisk med avgrenset område.

Tidligere undersøkelser

På oppdrag fra Glommen Skog v/Lars Ole Rundfloen er området befart av Reidar Haugan i to omganger (Rundberget 22.9.2010 og Verdensløpet 28.9.2010), og han skrev to notater med beskrivelse av området med tanke på mulig frivillig vern (Haugan 2010, 2011). Noen artsfunn gjort i disse undersøkelsene ligger ute på Artskart (2013).

Området er MiS-registrert, og en del av skogen oppe på platået er avgrenset som MiS-figurer (men det ser ikke ut til at noen av kjerneområdene er fanget opp av MiS). I tillegg er det flere større MiS-figurer på Heberget umiddelbart vest for tilbudsområdet.

Det er ikke avgrenset naturtyperlokaliteter i området som ligger ute på Naturbase (2013).

Beliggenhet

Området ligger på Finnskogen, 9-10 kilometer øst-nordøst for Braskereidfoss, i Våler kommune inntil grensa mot Åsnes kommune i sør.

Naturgrunnlag

Topografi

Verdensløpet danner et nordøst-sørvest langstrakt, åpent og nesten flatt høydeplatå som reiser seg rolig ganske høyt opp fra omgivelsene. Mot vest og sørvest glir platået over i avrundete skogåser (Heberget, Klinten, Ranumsberget). Topografien er svært rolig, der den topografiske variasjonen begrenser seg til grunne bekkedaler og lave åsrygger omkring myrene. Terrenget rundt Klinten-Rundberget i sørvest er noe mer kupert, med svakt brattere hellinger.

Geologi

Berggrunnen består av diorittisk til granittisk gneis eller migmatitt (NGU 2013), samt et mindre parti i øst gabbro/amfibolitt (det aller meste av dette feltet ligger på Asnes-siden). Nesten hele området er imidlertid dekket av tjukke avsetninger i form av morenemateriale og torvjord, og bare på åsryggene ved Klinten stikker berggrunnen fram i dagen.

Klima

Regionalklimaet i distriktet har et kontinentalt preg, og området tilhører i hovedsak overgangsseksjonen (OC). Imidlertid har de høyeste skogåsene et tydelig humid lokalklima, og tilhører trolig heller svakt oseanisk seksjon (O1). Hele området tilhører mellomboreal vegetasjonssone. Den slake topografien gjør at området mangler utpreget fuktige eller tørre delområder, men mye myr og sumpskog gjør at granskogspartiene i nordvendte små søkk og østvendte hellinger har et temmelig fuktig lokalklima.

Vegetasjon og treslagsfordeling

Det meste av området består av et høyreliggende myrkjølplatå med tukke løsmasser i form av morene- og torvmark, og fattige barskogssamfunn er helt dominerende. Mye er mosaikker mellom åpne myrflater og myrhalsar med myrfuruskog i kantene og fastmarksskog som mange steder i varierende grad er forsumpet. Vanligste skogsamfunn er røsslyng-blokkébærskog (som opptrer både i form av barblandingsskog og ren granskog), mens det på tørrere lave rygger, koller og myrholmer også er endel bærlyng-barblandingsskog (helt lokalt med furudominans, men som oftest med stort innslag av gran), og i jevnere hellinger mindre felt humid blåbærgranskog (ofte med mye torvmoser i bunnsjiktet). Fattig gransumpskog er vanlig i grunne forsenkninger og noen myrkanter, men dekker samlet sett ikke spesielt store arealer.

Med tiltakende helning ned fra myrkjølplatået på alle kanter blir blåbærgranskog vanligere. Omkring Rundberget-Hestberget-Klinten i sørvest er det noe mer topografi, med brattere hellinger, og tilsvarende større variasjonsbredde og større dekning av god produktiv granskog. Her dekker mer sammenhengende, kompakt blåbærgranskog jevne hellinger, helt lokalt også mer produktiv småbregne- og storbregneskog (best utviklet i den bratte østskråningen av Klinten, småbregneskog også i nordhellingen av Rundberget, for øvrig så vidt også sett ved Storbekken helt øst i området). På ryggene er det tørr bærlyng-barblandingsskog, og oppe på Klinten-ryggen (mest like utenfor tilbudsområdet) glisnere, skrinn knaus- og bærlyng-furuskog.

Gran og furu er helt dominerende treslag, men mange steder er det sparsomt innslag av bjørk. Andre treslag er sjeldne. Et lite parti nordøst for Klinten har enkelte eldre osp.

Myrene er utelukkende fattige. Det meste er nedbørsmyrer, men det er også en del minerogene myrpartier. Åpne myrputter og vannspeil er ganske få, og eneste tjern i området er en myrputt rett sør for kjerne 1. Myrene er i hovedsak intakte og ugrøftet, selv om det er spor av noen gamle grøftingsforsøk i ytterkantene av området.

Skogstruktur og påvirkning

Hele området har eldre skog som ikke er påvirket i nyere tid, men tidligere gjennomhogster og plukkhogster har overalt vært sterk, og gammel naturskog mangler. En kan også spore ulikheter i gamle dagers hogstintensitet mellom de ulike eiendommene.

Det meste kan karakteriseres som eldre til halvgammel "svak naturskog" i tidlig aldersfase og sein optimalfase, med god aldersspredning og sjiktning, dominert av eldre til halvgamle trær av midlere dimensjoner. Biologisk gamle trær er svært få, og storparten av arealet har lite til svært lite død ved. Den nest østligste eiendommen skiller seg noe ut ved å ha stort sett ganske ordinær skog der mye kan sies å være "sjikta eldre kulturskog", dominert av middelaldrende trær.

Mindre partier med lavere hogstintensitet avviker ved å ha bedre utviklet naturskogskarakter, med litt større innslag av halvgamle trær og noe mer dødved. Slike arealer finnes i kjerneområdene og på den østligste eiendommen. Her er et fåtalls relativt gamle tyritopp-furutrær, noen svært få furugadd og furuhøgstubber av kelo-type, og i myrkanter og sumpøkk enkelte gamle, sein- og småvokste grantrær. I vesthellinga av Rundberget, på tørr blåbærmark, står områdets kanskje eldste grantre; ca 45 cm dbh og trolig over 200 år gammel. Noen små partier har større mengder læger (kjerne 2 og deler av kjerne 3), men nesten utelukkende i tidlige til midlere nedbrytningsstadier, og området er samlet sett tilnærmet uten kontinuitet i død ved. Et fåtalls gamle, grove grangadd og granlæger er restelementer som var gadd da siste gjennomhogster ble gjort, og fikk stå (typisk for disse er gamle snøbrekk).

Øverste del av de mer produktive nordvendte liene opp mot tilbudsområdets yttergrense Heberget – topp 554 – videre østover, er i hovedsak sjiktet, produktiv gran-kulturskog i hogstklasse 3-4. Området opp mot Heberget har eldre furudominert barblandingsskog, på østsiden av Vangsmyra er det middelaldrende sjikta blåbærgranskog, mens arealet ned mot Hebergsetra har eldre blåbær- og sumpgranskog.

Kjerneområder

I det følgende listes informasjon om de avgrensede kjernelokalitetene i området Verdensløpet. Nummereringen referer til inntegninger vist på kartet.

1 Verdensløpet NV

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 29.8.2012 ifbm. frivillig vern.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger på nordsiden av det vide, flate og myrlendte Verdensløpet-platået, og består av et slakt nordvendt bekkesøkk med granskog avgrenset av myrer på sidene og yngre skog nedover. Berggrunn: ifølge NGU (2013) diorittisk til granittisk gneis eller migmatitt. Bioklima-region: mellomboreal – overgangsseksjon/svakt oseanisk seksjon (MB-OC/O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Det grunne bekkesøkket dekkes av fattig gransumpskog, på litt tørrere mark blåbærgranskog. I tillegg til gran inngår litt bjørk. Skogen er sein optimalfase til aldersfase, flersjiktet, bestokket av middelaldrende til halvgamle trær opptil ca 30-35 cm dbh, med noen få litt grovere opptil ca 50 cm på blåbærmark på østsiden. Biologisk tydelig gamle trær mangler. Det er svært lite dødved (noen få gadd og læger i tidlige nedbrytningsstadier). I nedkant (nordover) er det gradvis yngre skog, men det er ugrøftet sjiktet sumpskog, og noe av denne er derfor inkludert i lokaliteten.

Artsmangfold: Artsmangfoldet knyttet til biologisk gamle trær og død ved er fattig. Skogen er fuktig, og det er middels mengde skjeggglav i trærne, med noe gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*) (NT) og sprikeskjegg (*Bryoria nadvornikiana*) (NT), dessuten randkvistlav (*Hypogymnia vittata*) på bjørk. På ei gran henger sparsomme mengder huldrestry (*Usnea longissima*) (EN) (først oppdaget av Reidar Haugan i 2010 (Haugan 2011), og observert også i 2012). Arten er meget fåtallig på lokaliteten, og det virker sannsynlig at dette er øverste rest av en tidligere større forekomst lavere nede i de nordvendte liene (her er det i dag nesten bare ungskog). Huldrestry er svært sjelden i Hedmark, og på Finnskogen tidligere bare kjent fra fem lokaliteter, hvorav kun to er fra nyere tid (i tillegg til Verdensløpet også Høgberget sør i Trysil) (Artskart 2013).

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre skog som ikke er påvirket i nyere tid (men betydelig påvirket av gjennomhogster i tidligere tider).

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Distriktet er sterkt preget av bestandsskogbruket, med få og små restområder gammelskog. Verdensløpet-Klinteren er et åsplatå med et av de største sammenhengende arealene med gammelskog (fattig gran- og furuskog) på Finnskogen, og med flere mindre kjerneområder av halvgammel fuktig granskog.

Verdivurdering: Lokaliteten har fuktig, halvgammel gran-naturskog og ugrøftet gransumpskog i et landskap med svært lav naturskogsandel, og har slik sett viktig landskapsøkologisk verdi. Skogen er imidlertid hardt påvirket av tidligere gjennomhogster, kvaliteter knyttet til biologisk gamle trær og død ved er små, og arts mangfoldet er generelt fattig. Lokaliteten har likevel naturskogs kvaliteter og arts mangfold som er sjeldne i landskapet, med forekomsten av huldrestry er svært spesiell og bevaringsverdig. Skogtilstand og arts mangfold generelt tilsier C-verdi, men forekomst av huldrestry trekker opp til B (viktig).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling (ingen inngrep) vil være optimalt for å bevare naturverdiene. Skjøtsel er generelt ikke nødvendig, men det bør vurderes å gjennomføre populasjonsøkende tiltak for huldrestry (etter forutgående vurdering av biolog). Forekomsten er sparsom, og uten spesifikke tiltak står arten i fare for å forsvinne av stokastiske hendelser.

2 Verdensløpet SV

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: C

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 29.8.2012 ifbm. frivillig vern.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger omtrent midt på sørkanten av det vide, flate og myrlendte Verdensløpet-platået, nær kommunegrensa mot Åsnes, og består av en slak østvendt helling og et grunt sørvendt søkk i nedkant, avgrenset mot tørrere barblandingskog i nord og vest, og mot myr i øst. Berggrunn: ifølge NGU (2013) diorittisk til granittisk gneis eller migmatitt. Bioklima-region: mellomboreal – overgangsseksjon/svakt oseanisk seksjon (MB-OC/O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Hellinga har blåbærgranskog, som sklir over i fattig gransumpskog nede i søkket. Skogen er aldersfase-naturskog, flersjiktet, med mest halvgamle trær av moderate dimensjoner. Biologisk tydelig gamle trær mangler. Endel læger finnes spredt i moderat tetthet, mest i tidlige nedbrytningsstadier, men også noen få eldre stokker dannet fra gamle gadd som har falt overende (disse har vært restelementer som har fått stå under siste gjennomhogst). En grov gammel granlåg med gammelt snøbrekk ble sett.

Artsmangfold: Ikke spesielt rikt. Et lite utvalg av vanlige naturskogsarter av lav og vedsopp finnes, mens spesielle/sjeldne/kravfulle arter mangler. I trærne er det noe skjeggglav, bl.a. gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*) (NT) og sprikeskjegg (*Bryoria nadvornikiana*) (NT), på død stående bjørk dvergullnål (*Chaenotheca brachypoda*), på grangadd gammelgranskål (*Pseudographis pinicola*) (NT), på læger duftskinn (*Cystostereum murrayii*) (NT) og granstokkjuke (*Phellinus chrysoloma*).

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre skog som ikke er påvirket i nyere tid (men betydelig påvirket av gjennomhogster i tidligere tider).

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Distriktet er sterkt preget av bestandsskogbruket, med få og små restområder gammelskog. Verdensløpet-Klinteren er et åsplatå med et av de største sammenhengende arealene med gammelskog (fattig gran- og furuskog) på Finnskogen, og med flere mindre kjerneområder av halvgammel fuktig granskog.

Verdivurdering: Lokaliteten har fuktig, halvgammel gran-naturskog og ugrøftet gransumpskog i et landskap med svært lav naturskogsandel, og har slik sett viktig landskapsøkologisk verdi. Skogen er imidlertid hardt påvirket av tidligere gjennomhogster, kvaliteter knyttet til biologisk gamle trær og død ved er små, og arts mangfoldet er generelt fattig. Lokaliteten har likevel naturskogs kvaliteter, mengde død ved (inkludert noen få gamle restelementer) og arts mangfold som er sjeldne i landskapet.

Forvaltning: Fri utvikling (ingen inngrep) vil være optimalt for å bevare naturverdiene. Skjøtsel er ikke nødvendig.

3 Klinten NØ

Naturtype: Gammel barskog - Gammel granskog
BMVERDI: B

Innledning: Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 29.8.2012 ifbm. frivillig vern.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger sørvest for det vide, flate og myrlandte Verdensløpet-platået, på øst-nordøstsiden av åsryggen Klinten, inntil kommunegrensa mot Åsnes. Den består av to østvendte hellinger og grunne dalsenkninger omkring dalsenkningen i bunnen, avgrenset mot skrinne furu-barblandingsskog mot vest-nordvest, ordinær optimalfasegranskog i nord, mens det på Åsnes-siden kan være noe mer gammelskog som kanskje burde vært inkludert (utenfor undersøkelsesområdet). Berggrunn: ifølge NGU (2013) diorittisk til granittisk gneis eller migmatitt. Bioklima-region: mellomboreal – overgangsseksjon/svakt oseanisk seksjon (MB-OC/O1).

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Storparten er blåbærgranskog (oftest en humid variant), med fattig, til dels våt, gransumpskog på flater partier. Et avvikende parti er i den bratteste østskråningen av selve Klinten, der det står rikere småbregne- og storbregne-skog. I tillegg til gran inngår noe bjørk i sumpskogen, samt et lite felt med enkelte eldre osp og bjørk omtrent midt i området. Granskogen er for det meste aldersfase, flersjiktet, med halvgamle trær av middels dimensjoner, men det finnes også enkelte litt grovere og nokså gamle trær. I det mest produktive partiet innunder Klinten er det kompakt skog med temmelig storvokste trær. Det er stort sett lite dødved (spredte læger i tidlige nedbrytningsstadier), bortsett fra i østhellinga av Klinten hvor det er ganske mye læger (men også her bare ferske til middels nedbrutte).

Artsmangfold: Generelt ikke særlig rikt, men granskogen er humid, og i første rekke på bergvegger finnes enkelte regionalt uvanlige, fuktighetskrevende naturskogsarter av lav i lav tetthet. Påvist er kort trollskjegg (*Bryoria bicolor*) (NT), randkvistlav (*Hypogymnia vittata*) og skrukkelav (*Platismatia norvegica*). På grantrærne er det sparsomme mengder skjeggglav, med bl.a. gubbeskjegg (*Alectoria sarmen-tosa*) (NT). Lavfloraen på ospene er fattig, med stiftillav (*Parmeliella triptophylla*) som eneste påviste signalart. Artsmangfoldet knyttet til biologisk gamle trær og død ved er fattig.

Bruk, tilstand og påvirkning: Eldre skog som ikke er påvirket i nyere tid (men betydelig påvirket av gjennomhogster i tidligere tider).

Fremmede arter: Ingen påvist.

Del av helhetlig landskap: Distriktet er sterkt preget av bestandsskogbruket, med få og små restområder gammelskog. Verdensløpet-Klinten er et åsplatå med et av de største sammenhengende arealene med gammelskog (fattig gran- og furuskog) på Finnskogen, og med flere mindre kjerneområder av halvgammel fuktig granskog.

Verdivurdering: Lokaliteten har fuktig, halvgammel gran-naturskog og ugrøftet gransumpskog i et landskap med svært lav naturskogsandel, og har slik sett viktig landskapsøkologisk verdi. Skogen er imidlertid hardt påvirket av tidligere gjennomhogster, kvaliteter knyttet til biologisk gamle trær og død ved er små, og artsamangfoldet er generelt fattig. Her er likevel regionalt uvanlige naturskogs-kvaliteter med bl.a. et parti storvokst produktiv granskog, og fuktighetskrevende lavflora, og lokaliteten vurderes som viktig (verdi B).

Forvaltning: Fri utvikling (ingen inngrep) vil være optimalt for å bevare naturverdiene. Skjøtsel er ikke nødvendig.

Artsmangfold

Artsmangfoldet er gjennomgående fattig, og typisk for mellomboreale fattige barskogsområder i regionen. Rike skogsamfunn mangler helt, og dermed også arter knyttet til rike vegetasjonstyper. Området er også fattig på biologisk gamle trær, storparten av arealet har lite død ved, og kontinuiteten i slike elementer er dårlig, noe som fører til at naturskogs-artsamangfoldet av vedlevende og epifyttiske arter også er fattig i det meste av området. En del av granskogsarealene har imidlertid fuktig, flersjiktet skog med halvgamle trær og enkelte steder en del død ved, og her finnes et lite utvalg av naturskogsarter av lav og vedsopp spredt og i lav tetthet, arter som er uvanlige til sjeldne på Finnskogen (men med et par unntak ganske vanlige nasjonalt).

Av vedsopp finnes duftskinn noen få steder (stort sett på gamle restelementer av grove læger med gamle snøbrekk og tennar-ved), gammelgranskål på seinvokst gran i sumpskog, og fjellskogsarten granstokkjuke. En har delvis inntrykk av at disse artene er knyttet til de fåtalls trær som er restelementer (som ikke ble hogd under siste gjennomhogster).

Av lav er det elementet av arter knyttet til humid, fattig høyereliggende granskog som er interessant. Det er stedvis en del skjeggglav (bl.a. noe gubbeskjegg og sparsomt spikeskjegg), mest i litt lysåpne fuktige skoger med innslag av eldre trær. I de fuktigste partiene finnes også arter som randkvistlav (på trær og berg), kort trollskjegg, skrukkelav og huldrestry, med de to sistnevnte som mest spesielle. Skrukkelav er sjelden på Østlandet, i hovedsak begrenset til gammel granskog i høyereliggende, fuktige åstrakter, og er en god indikator for områder med viktige kvaliteter for fuktighetskrevende arter. Artens tyngdepunkt i Øst-Norge er Nordmarka-Totenåsen, mens den i Hedmark bare er kjent fra noen få lokaliteter. I Verdensløpet vokser den på et par bergvegger ved Klinten (kjerne 3). Huldestry er påvist sparsomt i kjerne 1. Huldestry er svært sjelden i Hedmark, og på Finnskogen tidligere bare kjent fra fem lokaliteter, hvorav kun to er fra nyere tid (i tillegg til Verdensløpet også Høgberget sør i Trysil) (Artskart 2013). Det virker sannsynlig at forekomsten i kjerne 1 er øverste rest av en tidligere større forekomst lavere nede i de nordvendte liene (her er det i dag nesten bare ungskog).

Hakkemerker etter tretåspett er sett flere steder i granskogene, og området er sannsynlig hekkeområde for arten. Det er mulig myrmosaikkene har viktig funksjon for våtmarksfugl.

Tabell: Artsfunn i Verdensløpet. Kolonnen **Totalt antall av art** summerer opp antall funn innenfor området. 0 betyr at artsfunnet ikke er tallfestet, men begreper som mye, en del, sparsomt, spredt o.l. er brukt. Det store tallet i kolonnen **Funnet i kjerneområde** henviser til hvilke kjerneområder arten er funnet. Det lille tallet angir hvor mange funn som er gjort i hvert kjerneområde. 0 betyr tekstlig kvantifisering. Små tall uten kjerneområdenummer angir funn utenfor kjerneområder.

Gruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Rødliste-status	Totalt antall av art	Funnet i kjerneområde (nr)
Busk- og bladlav	Alectoria sarmentosa	Gubbeskjegg	NT	6	1 ₂ 2 ₂ 3 ₁
	Bryoria bicolor	Kort trollskjegg	NT	1	3 ₁
	Bryoria nadvornikiana	Srikeskjegg	NT	3	1 ₁ 1 ₁ 2 ₁
	Hypogymnia vittata	Randkvistlav		7	2 ₂ 1 ₁ 3 ₄
	Parmeliella triptophylla	Stiffiltlav		2	3 ₂
	Platismatia norvegica	Skrukkelav		2	3 ₂
	Usnea longissima	Huldrestry	EN	1	1 ₁
Skorpelav	Chaenotheca brachypoda	Dvergullnål		1	2 ₁
Sopp vedboende	Cystostereum murrayi	Duftskinn		4	2 ₂ 2 ₂
	Phellinus chrysoloma	Granstokkjuke		1	1
	Pseudographis pinicola	Gammelgranskål	NT	3	2 ₂ 2 ₁

Avgrensning og arrondering

Tilbudsområdet er brukbart avgrenset, i.o.m. at det omfatter det meste av eldre skog og naturskogspreget skog på platået, inkludert kjerneområdene. Grensene er også temmelig "rette" og uten uheldige innhakk, slik at området framstår som en god økologisk enhet.

Imidlertid er ikke arealet spesielt stort, og siden areal er en viktig kvalitet ved området, kunne det med fordel legges til en del mer skog både mot nord (lavere nedover i liene øst for Hebergsetra, selv om dette er kulturskog) og mot vest (Heberget-Klinton). Muligens er det også eldre skog utover mot Ranumsberget (kvaliteter uvisst). På Åsnes-siden er det nesten utelukkende store arealer med ungskog og hogstflater, men et mindre parti inntil kjerne 3 ser ut til å ha eldre skog. Tilleggsarealer som skissert ville både øke arealet en del, og bidratt til å få med mer skog på litt bedre boniteter.

Andre inngrep

Slik området er avgrenset er det helt uten nyere inngrep.

Vurdering og verdisetting

Verdensløpet-Klinton kan på mange måter sies å være representativt for de høyereliggende åsområdene på Finnskogen, men er fattig på mer spesielle kvaliteter. Området utgjør ei større sammenhengende øy av eldre skog i et landskap som ellers i stor grad er sterkt preget av bestandsskogbruket, der naturskogsandelen er lav og større sammenhengende enheter med eldre skog er svært få. Området har derfor en viktig landskapsøkologisk funksjon, i kraft av å være et av de største gjenværende områdene med eldre skog og naturskog i distriktet. På skogtypenivå har området verdier knyttet til halvgammel humid gran-naturskog, samt ugrøftete skog-myr-mosaikker (men våte myrrealer med mye vannsamlinger er lite utbredt).

Innslaget av biologisk gamle trær og død ved er imidlertid gjennomgående lite, området mangler gammel naturskog og egenskaper og arter knyttet til slik skog, og her er nesten utelukkende fattige barskogssamfunn. Artsmangfoldet er ganske fattig, men spredt finnes et lite utvalg naturskogsarter som er uvanlige til sjeldne på Finnskogen, og også sparsomme forekomster av et par arter som er meget sjeldne i regionen (huldrestry, skrukkelav).

Avgrensningen er ganske god økologisk sett, men det er klart uheldig at Åsnes-siden i stor grad er ungskog og hogstflater, og området kunne med fordel utvides en del på vest- og nordsiden.

Området oppfyller ikke viktige mangler ved skogvernet nasjonalt, men i kraft av å være et av de største sammenhengende områdene med eldre skog, vil det kunne avhjelpe lav verneandel i regionen.

Verdensløpet har viktige lokale verdier i kraft av å være et av de største gjenværende sammenhengende gammelskogsområdene på Finnskogen, og med kvaliteter knyttet til humid eldre granskog, ugrøftet fattig gransumpskog og myr-skog-mosaikker. Derimot er her nesten kun fattige skogtyper, spesielle/sjeldne kvaliteter er dårlig utviklet, og området oppfyller ikke viktige mangler ved skogvernet. Etter verneometodikken vurderes området som lokalt viktig (verdi *), men det er grunn til å understreke at området har relativt viktige naturverdier i Finnskogen-sammenheng.

Tabell: Kriterier og verdisetting for kjerneområder og totalt for Verdensløpet. Ingen stjerner (0) betyr at verdien for kriteriet er fraværende/ ubetydelig. Strek (-) betyr ikke relevant. Se ellers kriterier for for verdisetting i metodekapittelet.

Kjerneområde	Urørhet	Død ved mengde	Død ved kontin.	Gamle bar-trær	Gamle løv-trær	Gamle edel-løvtrær	Treslagsfordeling	Topografisk-variasjon	Vegetasjons-variasjon	Rikhet	Arter	Størrelse	Arrondering	Samlet verdi
1 Verdensløpet NV	***	*	0	*	0	—	*	*	*	0	**	-	—	**
2 Verdensløpet SV	***	**	*	*	0	—	*	*	*	0	*	-	—	*
3 Klinten NØ	***	**	*	*	*	—	*	**	*	*	*	-	—	**
Samlet vurdering	***	*	*	*	0	—	*	*	*	0	*	**	**	*

Referanser

Artskart 2013. Artsdatabanken & GBIF Norge, internett. <http://artskart.artsdatabanken.no/default.aspx>

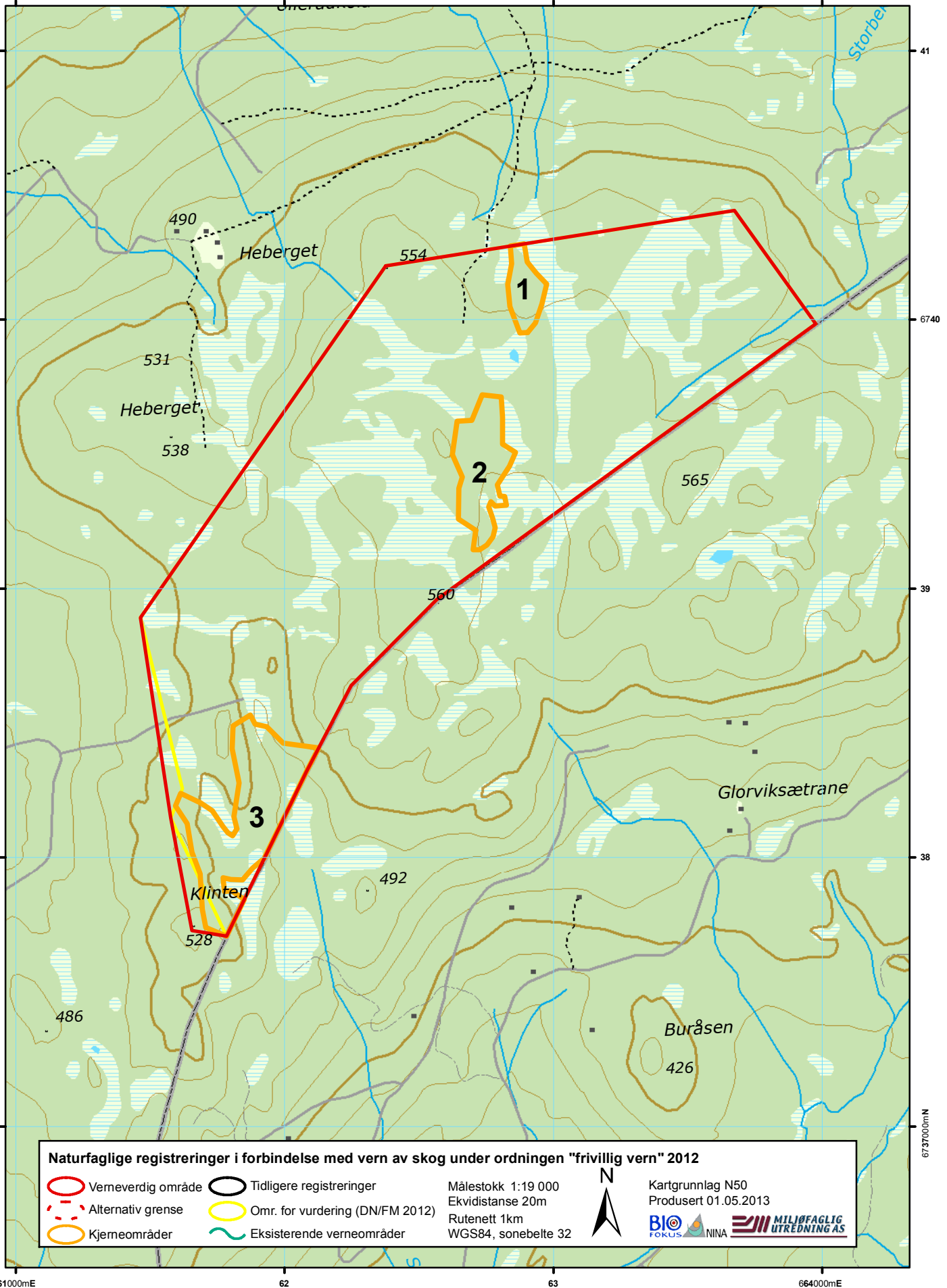
Haugan, R. 2011. Vurdering av mulig frivillig vern, Rundberget, Våler kommune. Notat på oppdrag for Glommen Skog, upublisert.

Haugan, R. 2011. Vurdering av mulig frivillig vern, Verdensløpet, Våler kommune. Notat på oppdrag for Glommen Skog, upublisert.

Naturbase 2013. Direktoratet for Naturforvaltning, internett. <http://geocortex.dirnat.no/silverlightViewer/?Viewer=Naturbase>

NGU 2013. Berggrunnskart på nett, Norges Geologiske Undersøkelse. <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

NGU 2013. Berggrunnskart på nett, Norges Geologiske Undersøkelse. <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Bilder fra området Verdensløpet

Typisk skogbilde på Verdensløpet-platået. Foto: Tom Hellik Hofton

Fuktig granskog i dalsøkket nordøst for Klinten, kjerne 3. Foto: Tom Hellik Hofton

Mye av området er skog-myrr-mosaikker med større åpne myrflater. Foto: Tom Hellik Hofton

Enkelte granskogspartier har naturskogskarakter, som her nordøst for Klinten, kjerne 3. Foto: Tom Hellik Hofton